

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Юридичний факультет
Кафедра кримінального права та кримінології

«Затверджую» _____

Завідувач кафедри
кримінального права та кримінології

д.ю.н. Бойко А.М.

« » _____ 2012 р.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
студентів з навчальної дисципліни
«Правовий статус засуджених за КВК України»
для студентів денної форми навчання

Викладач: Палюх Л.М.

Перелік завдань для самостійної роботи студента

	Назва теми	Форма контролю	Кількість годин для самостійної роботи
	Поняття та зміст правового статусу засуджених	Письмове опитування	2
	Основи правового статусу засуджених. Основні права та обов'язки засуджених	Усне опитування	4
	Правовий статус засуджених до покарань, не пов'язаних з ізоляцією	Усне опитування	8
	Правовий статус засуджених до покарань, пов'язаних з ізоляцією	Письмове опитування	13
	Правовий статус засуджених, звільнених від відбування покарання	Усне опитування	6
	Гарантії та механізм захисту прав та свобод засуджених	Усне опитування	3

Тема №1. Поняття та зміст правового статусу засуджених

Методичні рекомендації.

Студент повинен знати теоретичні положення щодо поняття правового статусу засуджених, як співвідносяться поняття «правовий статус засуджених» та «правовий статус людини, громадянина», знати структуру правового статусу засуджених.

Теоретичні питання

1. Поняття правового статусу засуджених.
2. Співвідношення понять «правовий статус засуджених» та «правовий статус людини, громадянина».
3. Структура правового статусу засуджених.
 - 3.1. Суб'єктивні юридичні права засуджених: поняття, зміст, структура.
 - 3.2. Юридичні обов'язки засуджених: поняття, зміст, структура.
 - 3.3. Законні інтереси засуджених: поняття, зміст структура, види.

Практичні питання

1. На основі аналізу положень КВК України наведіть приклад суб'єктивних юридичних прав засуджених.
2. На основі аналізу положень КВК України наведіть приклад юридичних обов'язків засуджених.
3. На основі аналізу положень КВК України наведіть приклад законних інтересів засуджених.

Література і матеріали для самостійної підготовки

1. Конституція України.
2. Кримінально-виконавчий кодекс України (глава 2 розділу I Загальної частини).
3. Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань. Затверджено наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 25 грудня 2003 р. №275 (п.п. 49, 89).
4. Кримінально-виконавче право України / За ред. проф. А.Х. Степанюка. – Харків: Інжек, 2008.
5. Кримінально-виконавче право України: Навчальний посібник / Вид. 2-ге, зм. і доп./ За ред. Т.А. Денисової. – К.: Істина, 2010. – 400 с.
6. *Гель А.П., Семаков Г.С., Яковець І.С.* Кримінально-виконавче право України: Навч. посібник / За ред. проф. А.Х. Степанюка. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 624 с.
7. Кримінально-виконавче право України: підручник / В. В. (Володимир Васильович Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисодєд та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни і А. Х. Степанюка. — 3-тє вид., перероб. і доп. — Х. : Право, 2011. — 328 с.
8. Кримінально-виконавче право України: Підручник / О.М. Джужа; За заг. ред. проф. О.М. Джужи. – К.: Атіка, 2010.- 752 с.
9. *Марисюк К.Б.* Кримінально-виконавче право України в схемах і таблицях. Загальна частина: навч. посібник / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. — Л. : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. — 76с.
10. *Дерюга Н.* Гражданские права и обязанности осужденных, содержащихся в ИТК: Учебное пособие. – Хабаровск. – 1992.
11. *Бандурка А.М., Севостьянов В.П.* Правовое положение осужденных к лишению свободы: Документы и комментарии / МВС України; Університет внутрішніх справ. — Х. : Основа, 1997.
12. *Селиверстов В.И.* Теоретические проблемы правового положения лиц, отбывающих наказание / Селиверстов В.И. - М., 1992.
13. *Малько А.В.* Субъективное право и законный интерес// Известия вузов. Правоведение. – 2001. - №3. – С. 30 – 48.
14. *Матузов Н. И.* Право и личность : [курс лекций] / Н. И. Матузов // Общая теория права.– Нижний Новгород : Изд-во Нижегород. ВШ МВД РФ, 1993. – С. 222–246.

15. *Наташев А.Е.* Правовое положение осужденных /Исправительно-трудовые учреждения. – М., 1979. - № 7.
16. *Удовенко Г.* Обеспечение прав человека // *Голос Украины*. 2003, № 9 декабря.
17. *Львовчкін В.* Засуджені – також громадяни // *Урядовий кур'єр*, 17 серпня 2001 р., № 148.
18. *Колодій А.М., Олійник А.Ю.* Права людини і громадянина в Україні. — К: Юрінком Інтер, 2003. — 336 с.
19. *Осауленко О.І.* Правовий статус громадянина України, який відбуває кримінальне покарання // *Науковий вісник УАВС*. – К., 1997. – №1. – С. 92-97.

Тема №2. Основи правового статусу засуджених. Основні права та обов'язки засуджених

Методичні рекомендації.

Студент повинен знати, що становить основи правового статусу засуджених громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства, основні права, основні обов'язки засуджених за КВК України; зміст та правове регулювання права засуджених на особисту безпеку.

Теоретичні питання

1. Основи правового статусу засуджених засуджених громадян України.
2. Основи правового статусу засуджених іноземців та осіб без громадянства.
3. Основні права засуджених. Спеціальні права засуджених іноземців, осіб без громадянства.
4. Основні обов'язки засуджених.
5. Право засуджених на особисту безпеку.

Практичні питання

1. На основі аналізу галузевого законодавства назвіть, які загальногромадянські права засуджених до позбавлення волі на певний строк обмежені під дією норм кримінально-виконавчого права.
2. Вирішіть задачу:
 - а) Засуджений Павло, який відбував покарання у виді позбавлення волі у виправній колонії мінімального рівня безпеки з загальними умовами тримання, попросив дозволу адміністрації виправної колонії на короткочасний виїзд за межі колонії у зв'язку з тим, що мало відбутися судове засідання щодо розірвання шлюбу з його дружиною, де мало розглядатися питання про поділ майна подружжя, визначення місця проживання їх малолітньої дитини. Начальник колонії повідомив Павлові про те, що немає можливості доставити його в суд для участі в судовому

засіданні, а короткочасні виїзди для засуджених у зв'язку з необхідністю участі в судовому засіданні для засуджених не передбачені кримінально-виконавчим законодавством.

Чи правомірні дії начальника установи відповідно до чинного КВК України?

Література і матеріали для самостійної підготовки

1. Конституція України.
2. Віденська конвенція «Про консульські зносини», ратифікована Україною 27 квітня 1989 року.
3. Кримінально-виконавчий кодекс України (глава 2 розділу I Загальної частини).
4. Кодекс адміністративного судочинства України...
5. Закон України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» від 23 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. - № 11. - ст.51
6. Закон України «Про звернення громадян» від 02.10.1996 № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 47. – Ст. 256.
7. Закон України «Про безоплатну правову допомогу» від 02.06.2011 № 3460-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. - № 51. – Ст. 577.
8. Про затвердження Інструкції про порядок здійснення заходів щодо забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби: затверджена наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 4 квітня 2005 р. № 61,
9. Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань. Затверджено наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 25 грудня 2003 р. №275 (п.п. 49, 89).
10. Інструкція про порядок розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі: затверджено наказом Міністерства юстиції України від 8 лютого 2012 р. №222/ 5.
11. Інструкція про порядок інформування органами і установами виконання покарань стосовно взятих під варту і засуджених іноземців, затверджена наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань № 135 від 27 травня 2002 р.
12. Інструкція з організації перегляду кореспонденції осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах: затверджена наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань № 13 від 25 січня 2006 р.
13. Інструкція про порядок розгляду звернень громадян, їх особистого прийому в органах, установах виконання покарань, слідчих ізоляторах і

- навчальних закладах Державної кримінально-виконавчої служби України: затверджена наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань № 208 від 30 липня 2008 р.
14. Про затвердження Переліку закладів охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України: наказ Державного департаменту України з питань виконання покарань № 247 від 24 грудня 2004 р.
 15. Кримінально-виконавче право України / За ред. проф. А.Х. Степанюка. – Харків: Інжек, 2008.
 16. Кримінально-виконавче право України: Навчальний посібник / Вид. 2-ге, зм. і доп./ За ред. Т.А. Денисової. – К.: Істина, 2010. – 400 с.
 17. Гель А.П., Семаков Г.С., Яковець І.С. Кримінально-виконавче право України: Навч. посібник / За ред. проф. А.Х. Степанюка. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 624 с.
 18. Кримінально-виконавче право України: підручник / В. В. (Володимир Васильович) Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисодєд та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни і А. Х. Степанюка. — 3-тє вид., перероб. і доп. — Х. : Право, 2011. — 328 с.
 19. Кримінально-виконавче право України: Підручник / О.М. Джужа; За заг. ред. проф. О.М. Джужи. – К.: Атіка, 2010.- 752 с.
 20. Марисюк К.Б. Кримінально-виконавче право України в схемах і таблицях. Загальна частина: навч. посібник / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. — Л. : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. — 76с.
 21. Дерюга Н. Гражданские права и обязанности осужденных, содержащихся в ИТК: Учебное пособие. – Хабаровск. – 1992.
 22. Бандурка А.М., Севостьянов В.П. Правовое положение осужденных к лишению свободы: Документы и комментарии / МВС України; Університет внутрішніх справ. — Х. : Основа, 1997.
 23. Селиверстов В.И. Теоретические проблемы правового положения лиц, отбывающих наказание / Селиверстов В.И. - М., 1992.
 24. Малько А.В. Субъективное право и законный интерес // Известия вузов. Правоведение. – 2001. - №3. – С. 30 – 48.
 25. Матузов Н. И. Право и личность : [курс лекций] / Н. И. Матузов // Общая теория права.– Нижний Новгород : Изд-во Нижегород. ВШ МВД РФ, 1993. – С. 222–246.
 26. Наташев А.Е. Правовое положение осужденных /Исправительно-трудовые учреждения. – М., 1979. - № 7.
 27. Удовенко Г. Обеспечение прав человека // Голос Украины. 2003, № 9 декабря.
 28. Львовчкін В. Засуджені – також громадяни // Урядовий кур'єр, 17 серпня 2001 р., № 148.
 29. Колодій А.М., Олійник А.Ю. Права людини і громадянина в Україні. — К: Юрінком Інтер, 2003. — 336 с.

30. *Осауленко О.І.* Правовий статус громадянина України, який відбуває кримінальне покарання // Науковий вісник УАВС. – К., 1997. – №1. – С. 92-97.
31. *Степанюк А.Ф.* Всеобщая декларация прав человека и принципы деятельности органов и учреждений исполнения наказаний / Проблемы законности: Респ. межвед. науч. сб. / Отв. ред. В.Я. Таций. — Х.: Нац. юрид. акад. Украины, 1998. — Вып. 35. - С. 181-190.

Тема 3. Правовий статус засуджених до покарань, не пов'язаних з ізоляцією

Методичні рекомендації.

Студент повинен знати правообмеження, в яких полягають покарання, не пов'язані з ізоляцією; права, обов'язки, законні інтереси засуджених до покарань, не пов'язаних з ізоляцією за кримінально-виконавчим законодавством України; положення кримінально-виконавчого законодавства про юридичну відповідальність засуджених до покарань, не пов'язаних з ізоляцією.

Теоретичні питання

1. Правовий статус засуджених до покарання у виді штрафу.
2. Правовий статус засуджених до покарання у виді конфіскації майна.
3. Правовий статус засуджених до покарання у виді позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.
4. Правовий статус засуджених до покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.
5. Правовий статус засуджених до покарання у виді громадських робіт.
6. Правовий статус засуджених до покарання у виді виправних робіт.
7. Правовий статус засуджених до покарання у виді службових обмежень для військовослужбовців.

Практичні питання

1. Порівняйте положення кримінально-виконавчого законодавства України щодо змісту поняття ухилення від відбування покарань у виді громадських робіт та виправних робіт.
2. Вирішіть задачу:
 - а) Слідчий Р. під час провадження досудового слідства у кримінальній справі, порушеній щодо гр. М. за ознаками злочину, передбаченого ч. 4 ст. 190 КК України, провів опис належного М. майна і наклав на нього арешт

для забезпечення в майбутньому виконання вироку, яким М. може бути призначене покарання у виді конфіскації майна. Гр. Р. проживав у сільській місцевості, де йому і його дружині належав на праві спільної сумісної власності жилий будинок, де засуджений з дружиною постійно проживали, а також сарай, гараж. Крім того, гр. М. був одним із засновників ТзОВ «К», де був власником частки у статутному фонді товариства у розмірі 30%. Слідчий наклав арешт на жилий будинок, сарай, гараж, зазначену вище частку у статутному фонді товариства і на майно товариства, пропорційно до цієї частки у статутному фонді.

Вироком суду від 2 липня 2007 року М. був засуджений до покарання у виді позбавлення волі на строк шість років з повною конфіскацією майна. 20 липня 2007 року суд направив у відділ державної виконавчої служби за місцем проживання засудженого копію вироку суду, виконавчий лист і копію опису майна для виконання. 22 липня 2007 року було винесено постанову державним виконавцем про відкриття виконавчого провадження.

24 липня 2007 року ТзОВ «К» звернулося до суду з позовом про визнання права на майно і про звільнення майна з-під арешту. Зокрема, в позовній заяві мова йшла про визнання права власності і звільнення з-під арешту майна товариства пропорційно до частки засудженого М. у статутному капіталі товариства, оскільки, в заяві зазначалося, що це майно є власністю товариства, а не М. Стягнення може бути накладене лише на його частку в статутному фонді товариства, а також на дивіденди, що належать засудженому до виплати згідно зі статутом товариства.

Чи підлягає задоволенню позовна заява ТзОВ «К»?

Чи правомірно накладено арешт на інші види майна засудженого?

б) Вироком суду від 3 липня 2007 року військовослужбовець Збройних Сил Денис, який перебував у військовому званні майора на посаді начальника штабу батальйона, був засуджений до покарання у виді службових обмежень для військовослужбовців строком на один рік з відрахуванням 15% суми його грошового забезпечення в дохід держави. 24 липня 2007 року командир військової частини, де проходив військову службу Денис, отримав копію вироку суду і розпорядження про його виконання і 26 липня видав відповідний наказ, що був оголошений по військовій частині і доведений до відома засудженого військовослужбовця, а також письмово повідомив суд про прийняття вироку до виконання.

Протягом часу відбування покарання Денис залишився у військовому званні майора і перебував на штатній посаді начальника штабу батальйона, що відповідала військовому званню майора; з його заробітку здійснювалися відрахування у розмірі, визначеному вироком суду. З 1 січня 2008 року його було переведено на штатну посаду начальника служби бригади, що також відповідала військовому званню майора, з окладом, вищим на 100 грн.

Чи дотримано у даному випадку положень законодавства, що регулює порядок виконання покарання у виді службових обмежень для військовослужбовців?

Література і матеріали для самостійної підготовки

1. Кримінально-виконавчий кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 3-4. - Ст. 21.
2. : Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 25-26. – Ст. 131.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України // Голос України. – 19 травня 2012 р.
4. Про Державну виконавчу службу: Закон України від 24 березня 1998 р. № 202/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. - № 36-37. – Ст. 243.
5. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. № 20/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 6. – Ст. 35: статті 1, 2, 4, 10.
6. Митний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2012. - № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.
7. Про виконавче провадження: Закон України від 21 квітня 1999 р. № 606-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. - № 24. - Ст. 207.
8. Про дипломатичну службу: Закон України від 20 вересня 2001 р. № 2728-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 5. – Ст. 29: стаття 12.
9. Про державну службу: Закон України від 16 грудня 1993 р. № 3723-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 52. – Ст. 490: розділ V.
10. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 р. № 2493-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 33. – Ст. 175: розділ III.
11. Про прокуратуру: Закон України від 5 листопада 1991 р. № 1789-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. - № 53. – Ст. 793.
12. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст. 232.
13. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 2003 р. № 3425-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 39. – Ст. 383.
14. Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України: Закон України від 22 лютого 2006 р. № 3460-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. - № 29. – Ст. 245.
15. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р. № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 5-6. – Ст. 30.
16. Інструкція про порядок формування, ведення та використання оперативного-довідкового і дактилоскопічного обліку в органах внутрішніх справ та органах (установах) кримінально-виконавчої

- системи України: затверджено наказом Міністерства внутрішніх справ України та Державного департаменту України з питань виконання покарань від 23 серпня 2002 р. № 823/188.
17. Положення про класні чини працівників органів прокуратури України: затверджене Постановою Верховної Ради України від 6 листопада 1991 року № 1795-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 4. – Ст. 14.
 18. Положення про ранги державних службовців: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 1996 р. № 658.
 19. Про Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України: Указ Президента України від 10 грудня 2008 р. № 1153/2008 .
 20. Про затвердження Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 1991 р. № 114.
 21. Інструкція з організації примусового виконання рішень: затверджено наказом Міністерства юстиції України від 2 квітня 2012 р. № 512/5.
 22. Порядок обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 1998 р. № 1340.
 23. Положення про Єдиний реєстр заборон відчуження об'єктів нерухомого майна: затверджено наказом Міністерства юстиції України від 9 червня 1999 р. № 3/5.
 24. Інструкція про порядок виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та здійснення контролю щодо осіб, засуджених до таких покарань: затверджено наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань, Міністерства внутрішніх справ України від 19 грудня 2003 р. № 270/1560.
 25. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: затверджено наказом Міністерства юстиції України від 22 лютого 2012 р. № 282/20595.
 26. Інструкція з діловодства в місцевому загальному суді: затверджено наказом Державної судової адміністрації України від 27 червня 2006 р. № 68.
 27. Інструкція з організації розшуку осіб органами внутрішніх справ України: затверджено Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 29 липня 2002 р. № 765ДСК.
 28. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: затверджено постановою Правління Національного Банку України від 21 січня 2004 р. № 22.
 29. Положення про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ України: затверджено наказом Міністерства внутрішніх справ України від 11 листопада 2011 р. № 550.
 30. Положення про порядок виконання банками документів на переказ,

- примусове списання і арешт коштів в іноземних валютах та банківських металів і змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України: затверджено постановою Правління Національного Банку України від 28 липня 2008 р. № 216.
31. Про затвердження Порядку взаємодії органів державної виконавчої служби та органів прокуратури при направленні та розгляді подань державних виконавців про притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності: Наказ Міністерства юстиції України, Генеральної прокуратури України від 13 квітня 2009 р. № 642/5/32.
 32. Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу: Постанова Кабінету Міністрів від 7 листопада 2007 р. № 1294.
 33. Практика застосування судами конфіскації майна // Вісник Верховного Суду України. - 2000. - №3(19).
 34. Кримінально-виконавче право України / За ред. проф. А.Х. Степанюка. – Харків: Інжек, 2008.
 35. Кримінально-виконавче право України: Навчальний посібник / Вид. 2-ге, зм. і доп./ За ред. Т.А. Денисової. – К.: Істина, 2010. – 400 с.
 36. Гель А.П., Семаков Г.С., Яковець І.С. Кримінально-виконавче право України: Навч. посібник / За ред. проф. А.Х. Степанюка. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 624 с.
 37. Кримінально-виконавче право України: підручник / В. В. (Володимир Васильович) Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисодєд та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни і А. Х. Степанюка. — 3-тє вид., перероб. і доп. — Х. : Право, 2011. — 328 с.
 38. Кримінально-виконавче право України: Підручник / О.М. Джужа; За заг. ред. проф. О.М. Джужи. – К.: Атіка, 2010.- 752 с.
 39. Марисюк К.Б. Кримінально-виконавче право України в схемах і таблицях. Загальна частина: навч. посібник / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. — Л. : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. — 76с.
 40. Назименко Є. Пропозиції щодо вдосконалення переліку майна, яке не підлягає конфіскації за судовим вироком // Підприємництво, господарство і право. – 2009. - № 1. – С.108-110.
 41. Палій М., Назименко Є. Реформування інституту конфіскації майна як реалізація адекватності покарання та відновлення соціальної справедливості / М. Палій, Є. Назименко // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 5. – С.115-118.
 42. Пономаренко Ю.А. Штраф як вид покарання у кримінальному праві України (за результатами реформи 2011 р.): наук. нарис / Ю.А. Пономаренко; [нак. Ред. Ю.В. Баулін]. – Х.: Право, 2012.
 43. Попрас В.О. Штраф як вид покарання за кримінальним правом України: монографія. – Х.: Право, 2009.
 44. Козирєва В. Конфіскація майна: теорія і практика застосування / В. Козирєва // Право України. – 2006. - № 1. – С. 98.

45. *Тісногуз В.* Оскарження дій посадових осіб державної виконавчої служби // *Право України.* – 2005. - № 5. – С. 68-69.
46. *Ткачова О.В.* Виконання покарань у виді виправних і громадських робіт / *О.В. Ткачова.* – Х.: Право, 2010.
47. *Тютюгин В.И.* Лишение права занимать определенные должности как вид наказания по советскому уголовному праву. - Харьков: Вища шк.: Изд-во при Харьк. ун-те, 1982.
48. *Халимон С. І.* Деякі проблеми застосування та виконання покарань у виді громадських робіт (перспективні питання теорії і практики) / *С. І. Халимон* // *Право і безпека.* – 2006. – № 1. – С. 115–117.
49. *Халимон С.І.* Спецкурс. Виконання покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, та основи пробації : [курс лекцій]. – Львів – Івано-Франківськ. – 2007.
50. *Черненко М.П.* Виконання майнових покарань. – Харків: Видавець СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006.
51. *Стефанов С.О.* Виконання покарань, альтернативних позбавленню волі: Навч.-метод. посібник / *Одеська національна юридична академія / В.М. Дрьомін (відп.ред.).* — О. : Юридична література, 2002.
52. *Халимон С. І.* Деякі проблеми застосування та виконання покарань у виді громадських робіт (перспективні питання теорії і практики) / *С. І. Халимон* // *Право і безпека.* – 2006. – № 1. – С. 115–117.
53. *Халимон С.І.* Правове регулювання виконання покарання у виді громадських робіт (порівняльний аналіз на прикладі України, Російської Федерації та Республіки Білорусь) / *С. І. Халимон* // *Підприємництво, господарство і право.* – № 12. – 2005. – С. 167–169.
54. *Халимон С.І.* Спецкурс. Виконання покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, та основи пробації : [курс лекцій] / *С.І. Халимон.* – Львів – Івано-Франківськ. – 2007.
55. *Хламов Л.П.* О некоторых особенностях применения наказания к военнослужащим / *Л.П. Хламов* // *Правоведение.* – 1964. - № 4. – С. 79-88.

Тема №4. Правовий статус засуджених до покарань, пов'язаних з ізоляцією

Методичні рекомендації.

Студент повинен знати правообмеження, в яких полягають покарання, пов'язані з ізоляцією; права, обов'язки, законні інтереси засуджених до покарань, пов'язаних з ізоляцією за кримінально-виконавчим законодавством України; положення кримінально-виконавчого законодавства про юридичну відповідальність засуджених до покарань, не пов'язаних з ізоляцією.

Теоретичні питання

1. Правовий статус засуджених до покарання у виді арешту.

- 1.1. Правовий статус засуджених до покарання у виді арешту, які відбувають покарання в арештних домах.
- 1.2. Правовий статус військовослужбовців, засуджених до покарання у виді арешту.
2. Правовий статус засуджених до покарання у виді обмеження волі.
3. Правовий статус засуджених до покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців.
4. Правовий статус засуджених до позбавлення волі.
 - 4.1. Зміст правового статусу засуджених до позбавлення волі.
 - 4.2. Особливості правового статусу жінок, неповнолітніх, засуджених до покарання у виді позбавлення волі на певний строк.
 - 4.3. Правова характеристика дисциплінарної, матеріальної і кримінальної відповідальності засуджених до позбавлення волі.
5. Правова характеристика правового статусу засуджених до довічного позбавлення волі.

Практичні питання

1. Порівняйте положення кримінально-виконавчого законодавства України, що визначають порядок застосування адміністрацією колоній заходів заохочення до засуджених до позбавлення волі на певний строк неповнолітніх та повнолітніх засуджених.
2. Порівняйте положення кримінально-виконавчого законодавства України, що визначають порядок надання права на короткочасні виїзди засудженим до покарань у виді обмеження волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців та позбавлення волі на певний строк.
3. Вирішіть задачі:
 - а) Клим засуджений до покарання у виді арешту. Під час відбування покарання в арештному домі Клима було залучено до робіт з господарського обслуговування установи - протягом шести годин щодня. У зв'язку з цим він заявив, що це порушує його права, оскільки засуджені до арешту не залучаються до праці і відмовився працювати. За це заступник начальника арештного дому виніс постанову про застосування до засудженого стягнення у виді поміщення в карцер строком на 7 діб.

Дайте правову оцінку діям адміністрації. Проаналізуйте, чи дотримано в даному випадку адміністрацією арештного дому норм, що регулюють порядок виконання та відбування покарання у виді арешту.

- б) Громадянин З. засуджений до покарання у виді позбавлення волі, відбував його у виправній колонії середнього рівня безпеки. Під час відбування покарання при проведенні огляду молодшим інспектором колонії в засудженого було виявлено п'ять пачок чаю, золотий годинник, дві книги, замовлені засудженим через книготорговельну мережу, гральні карти, а

також гроші в сумі 400 гривень. Працівник установи, який проводив огляд, вилучив зазначені предмети, здав їх на склад установи, про що склав акт. Засуджений З. заперечив проти таких дій інспектора і зазначив, що згідно з роз'ясненими йому раніше правами, він мав право зберігати і використовувати все за винятком вилучених грошей.

Чи є обґрунтованими заперечення засудженого?

Чи правомірні дії працівника колонії щодо вилучення і передачі на зберігання зазначених предметів? Чи дотримано у даному випадку встановленого законодавством порядку вилучення зазначених речей і предметів?

Література і матеріали для самостійної підготовки

1. Кримінально-виконавчий кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 3-4. - Ст. 21.
2. : Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 25-26. – Ст. 131.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України // Голос України. – 19 травня 2012 р.
4. Про застосування амністії в Україні: Закон України від 1 жовтня 1996 р. № 392/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 48. – Ст. 263.
5. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 червня 1993 р. № 3352-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 35. – Ст. 360.
6. Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України: Закон України від 24 березня 1999 р. № 550-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. - № 22-23. – Ст. 196: додаток 12 до Статуту гарнізонної та вартової служби «Про гауптвахту».
7. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. № 20/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 6. – Ст. 35: статті 1, 2, 4, 10.
8. Інструкція про порядок розгляду звернень громадян, їх особистого прийому в органах, установах виконання покарань, слідчих ізоляторах і навчальних закладах Державної кримінально-виконавчої служби України: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 30 липня 2008 р. № 208.
9. Інструкція про порядок інформування органами й установами виконання покарань стосовно взятих під варту і засуджених іноземців: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 27 травня 2002 р. № 135.
10. Положення про дисциплінарний батальйон у Збройних Силах України: затверджено Указом Президента України від 5 квітня 1994 р. № 139/94.
11. Порядок взаємодії установ виконання покарань та суб'єктів соціального

патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: затверджено наказом Міністерства юстиції України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України від 28.03.2012 № 478/5/180/375/212/258.

12. Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: затверджено наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 25 грудня 2003 року № 275.
13. Інструкція про порядок розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі: затверджено наказом Міністерства юстиції України від 10 лютого 2012 р. № 222/5.
14. Положення про Регіональну комісію з питань розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі: затверджено наказом Міністерства юстиції України від 10 лютого 2012 р. № 222/5.
15. Положення про Апеляційну комісію Державної пенітенціарної служби України з питань розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі: затверджено наказом Міністерства юстиції України від 10 лютого 2012 р. № 222/5.
16. Інструкція про порядок і умови утримання засуджених, узятих під варту та затриманих військовослужбовців: затверджено наказом Міністра оборони України від 16 грудня 2004 р. № 618.
17. Інструкція з організації порядку і умов виконання покарання у виді обмеження волі: затверджено наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань 16 лютого 2005 р. № 27.
18. Перелік закладів охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України: затверджено наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 24 грудня 2004 р. № 247.
19. Інструкція про порядок формування, ведення та використання оперативного-довідкового і дактилоскопічного обліку в органах внутрішніх справ та органах (установах) кримінально-виконавчої системи України: затверджено наказом Міністерства внутрішніх справ України та Державного департаменту України з питань виконання покарань від 23 серпня 2002 р. № 823/188.
20. Положення про здійснення помилування: затверджено Указом Президента України від 16 вересня 2010 року № 902/2010.
21. Положення про дисциплінарний батальйон у Збройних Силах України: затверджений Указом Президента України від 5 квітня 1994 р. № 139/94.
22. Інструкція про порядок відбування покарання засуджених військовослужбовців у виді тримання в дисциплінарному батальйоні: затверджено наказом Міністра оборони України від 29 листопада 2004

- р. № 567.
23. Про норми харчування осіб, які тримаються в установах виконання покарань, слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби, ізоляторах тимчасового тримання, приймальниках-розподільниках та інших приймальниках Міністерства внутрішніх справ: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 червня 1992 р. № 336.
 24. Інструкція про порядок і умови утримання засуджених, узятих під варту та затриманих військовослужбовців: затверджено Наказом Міністра оборони України від 16 грудня 2004 р. № 618.
 25. Положення про дільницю слідчого ізолятора на території виправної колонії: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 30 грудня 2003 р. № 280.
 26. Інструкція з організації перегляду кореспонденції осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 25 січня 2006 № 13.
 27. Інструкція про роботу відділів (груп, секторів, старших інспекторів) контролю за виконанням судових рішень установ виконання покарань та слідчих ізоляторів: затверджено Наказом Міністерства юстиції України від 8 червня 2012 р. № 847/5.
 28. Правила поведінки в слідчих ізоляторах осіб, узятих під варту, і засуджених: Затверджено наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 20 вересня 2000 р. № 192.
 29. Про умови розподілу осіб, засуджених до обмеження волі, та направлення їх до виправних центрів: Наказ Державного департаменту України з питань виконання покарань від 14 березня 2005 р. № 48.
 30. Інструкція з оплати праці засуджених до обмеження та позбавлення волі: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 4 жовтня 2004 року № 191.
 31. Положення про педагогічну раду виховної колонії: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 28 січня 2004 року № 20.
 32. Типове положення про батьківський комітет при виховній колонії: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 28 січня 2004 р. № 20.
 33. Положення про спостережні комісії: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2004 р. № 429.
 34. Положення про піклувальні ради при спеціальних виховних установах: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2004 р. № 429.
 35. Положення про умови навчання та отримання базової та повної загальної середньої освіти особами, засудженими до позбавлення волі, у загальноосвітніх навчальних закладах при установах кримінально-виконавчої системи: затверджено Наказом Міністерства освіти і науки

- України, Державного департаменту України з питань виконання покарань від 1 березня 2002 р. № 154/55.
36. Перелік захворювань, які є підставою для подання в суди матеріалів про звільнення засуджених від дальшого відбування покарання: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань та Міністерства охорони здоров'я України від 18 січня 2000 р. № 3/6.
 37. Інструкція про умови тримання і порядок примусового годування в установах кримінально-виконавчої системи осіб, які відмовляються від уживання їжі: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 12 червня 2000 р. № 127.
 38. Інструкція про порядок конвоювання та тримання в судах підсудних, (засуджених) за вимогою судових органів: затверджено наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Генеральної прокуратури України, Верховного Суду України, Служби безпеки України від 16 жовтня 1996 р. № 705/37/5/17-398/1-3/503/239.
 39. Інструкція про порядок профілактики передачі ВІЛ від матері до дитини в закладах Державної кримінально-виконавчої служби України: затверджено Наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Державного департаменту України з питань виконання покарань, Міністерства праці та соціальної політики України від 23 листопада 2007 р. № 740/1030/4154/321/614а.
 40. Положення про державну санітарно-епідеміологічну службу Державної кримінально-виконавчої служби України: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань, Міністерства охорони здоров'я України від 6 серпня 2007 р. № 47/458.
 41. Положення про державний санітарно-епідеміологічний нагляд на об'єктах нагляду Державної кримінально-виконавчої служби України: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань, Міністерства охорони здоров'я України від 6 серпня 2007 р. № 47/458.
 42. Положення про організацію харчування осіб, які тримаються в установах виконання покарань, слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 30 червня 2004 р. № 126.
 43. Порядок взаємодії центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді і установ виконання покарань щодо забезпечення соціального обслуговування дітей та молоді, які звільняються з установ виконання покарань: затверджено Наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту і Державного департаменту України з питань виконання покарань від 28 вересня 2010 р. № 3368/359.
 44. Норма витрат мийних засобів на прання речового майна та постільних речей для осіб, які тримаються в установах виконання покарань,

- слідчих ізоляторах і лікувально-трудовах профілакторіях, та курсантів і слухачів навчальних закладів Державної кримінально-виконавчої служби: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 10 листопада 2003 р. № 212.
- a. Кримінально-виконавче право України: підручник / В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисодед та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни і А. Х. Степанюка. — 3-тє вид., перероб. і доп. — Х. : Право, 2011.
 - b. Кримінально-виконавче право України: навчальний посібник / Вид. 2-ге, зм. і доп. / за ред. Т.А. Денисової. — К.: Істина, 2010.
 - c. Кримінально-виконавче право України: Підручник / О.М. Джужа; За заг. ред. проф. О.М. Джужи. — К.: Атіка, 2010.
45. *Бадира В.А.* Правові основи виправлення та ресоціалізації жінок, засуджених до позбавлення волі / В.А. Бадира, Т.А. Денисова. — Запоріжжя: КПУ, 2009.
46. *Бандурка А.М., Севостьянов В.П.* Правовое положение осужденных к лишению свободы: Документы и комментарии / Ун-т внутр. Дел / А.М. Бандурка, В.П. Севостьянов. — Х.: Основа, 1997.
47. *Бархаленко Є.* Психолого-педагогічні аспекти вдосконалення процесу виховання неповнолітніх засуджених / Є. Бархаленко // Проблеми пенітенціарної теорії і практики. Бюлетень Київського Інституту внутрішніх справ. — К., 2000.
48. *Беляев А.А.* Правовое положение осужденных к лишению свободы. Учебное пособие / А.А. Беляев. — Горький, 1976.
49. *Бердников В.* К вопросу о критериях исправления и практике их применения к осужденным / В. Бердников // Труды Киевской ВШ МВД. — Киев, 1973. — Вып. 7.
50. *Беца О.* Практика проведення соціальної роботи та надання психологічної допомоги особам, засудженим до довічного позбавлення волі в пенітенціарних закладах зарубіжних країн / О. Беца // Система виконання покарань в Україні: проблеми та перспективи гуманізації. Учбово-методичний посібник. — К.: ПП “Апарат-Центр”, 2000. — С. 25-33.
51. *Беца О. В., Вакуленко О. В., Дубиніна І. М., Колб О. Г., Кривуша В. І.* Соціальна робота з неповнолітніми, які перебувають у місцях позбавлення волі / Державний центр соціальних служб для молоді; Державний департамент України з питань виконання покарань / В.М. Синьов (ред.). — К., 2003.
52. *Богатирьов І.Г.* Соціальні та правові проблеми утримання військовослужбовців у дисциплінарному батальйоні / І.Г. Богатирьов // Держава та регіони. Серія: Право. — 2008. - № 3. — С. 53-55.
53. *Гель А.* Функції спостережної комісії як суб’єкта громадського контролю за дотриманням прав засуджених: питання правової регламентації / А. Гель // Підприємництво, господарство і право. — 2007. - № 8. — С.116-121.

54. Гель А., Клименко Н. Деякі аспекти дослідження особи засудженого до позбавлення волі / А. Гель, Н. Клименко // Право України. – 2001. - №7. – С. 76-80.
55. Гізімчук С., Говорун Д. Умовно-дострокове звільнення від покарання осіб, засуджених до довічного позбавлення волі: перспективи вдосконалення / С. Гізімчук, Д. Говорун // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 7. – С. 115-118.
56. Густап Н.В. Классификация принуждения в ИТУ / Н.В. Густап // Актуальные проблемы правоведения в современный период: / Сб. статей / Томск. ун-т. – Томск, 1991. – С. 194-195.
57. Забезпечення реалізації міжнародних стандартів у виховно-трудових закладах України: Інструкторсько-метод. курс для працівників пенітенціар. закл. для неповнолітніх / Державний департамент України з питань виконання покарань; Українська правнича фундація ; Нідерландський Гельсінський комітет / Людмила Петраускене (ред.).
58. Зверева О.Н. Реализация принципа индивидуализации наказания при исполнении лишения свободы: монография / О.Н. Зверева. - Липецк: Липецкий фил. Владимирского юрид. ин-та, 2006.
59. Калашник Н.Г. Забезпечення дотримання прав людини в установах державної кримінально-виконавчої служби України / Н.Г. Калашник // Держава та регіони. Серія: Право. – 2008. - № 1. – С. 142-151.
60. Кирилук А.В. Обмеження в правах засуджених до позбавлення волі у контексті цілей пенітенціарної політики в Україні / А.В. Кирилук. – К., 1996.
61. Кириць Б. Направлення в дисциплінарний батальйон / Б. Кириць // Вісник Львів. ун-ту. Сер. юрид. – 1996. – Вип. 33.
62. Кобильченко В., Супрун М. Соціальні аспекти проблеми формування і корекції особистості підлітка у діяльності виховно-трудових установ / В. Кобильченко, М. Супрун // Проблеми пенітенціарної теорії і практики. Бюлетень Київського Інституту внутрішніх справ. – К., 2000.
63. Колб О.Г. Запобігання злочинності у місцях позбавлення волі: Навчальний посібник / О.Г. Колб / Волинський державний університет ім. Л. Українки. – Луцьк: Вежа, 2005.
64. Крахмальник Л.Г., Прокопов М.П. Право на образование лиц, лишенных свободы / Л.Г. Крахмальник, М.П. Прокопов // Правоведение. – 1980. - № 3. – С. 74-78.
65. Курило М. Прокурорський нагляд за додержанням економічних прав засуджених до позбавлення волі / М. Курило // Право України. – 1998. - № 12. – С. 70-74.
66. Кушніров Т., Мороз Л. Концептуальний підхід до проблеми відбування покарання засудженими жінками / Т. Кушніров, Л. Мороз // Проблеми пенітенціарної теорії і практики. Бюлетень Київського інституту внутрішніх справ. – К., 2000.
67. Ловинюков А. Свобода совести в ИТУ / А. Ловинюков // Преступление и наказание. – 1992. - № 11-12.

68. *Любченко В.* Сутність засобів виховного впливу на засуджених в УВП / В. Любченко // Проблеми пенітенціарної теорії і практики. Бюлетень Київського інституту внутрішніх справ. – К., 2000.
69. *Малов В.Г.* Применение норм трудового права в регулировании труда лиц, осужденных к лишению свободы. Учеб. пособие / В.Г. Малов. – М.: Высш школа МВД СССР, 1973.
70. *Меркулова В.О.* Міжнародні стандарти щодо поводження з в'язнями та проблеми їх застосування в Україні до деяких категорій засуджених / В. О. Меркулова // Вісник Одеського ін-ту внутр. справ. – 2001. – № 2. – С. 17–21.
71. *Михайлов А.П.* Система средств исправления осужденных несовершеннолетних в процессе исполнения приговора / А.П. Михайлов. - М.: Моск. открытый соц. ун-т, 2001.
72. *Михлин А.С.* Личность осужденных к лишению свободы и проблемы их исправления и перевоспитания / А.С. Михлин. – Фрунзе: Кыргызстан, 1980.
73. *Неживець О.М.* Організація та ефективність використання праці засуджених до позбавлення волі в умовах реформування кримінально-виконавчої системи / О.М. Неживець // Науковий вісник НАВСУ. – 2002. – Вип. 4. – С. 103-107.
74. *Осауленко О.* Підзаконне регулювання прав та свобод осіб, які відбувають покарання у вигляді позбавлення волі / О. Осауленко // Кримінально-виконавча система України: теорія, практика, законодавство: матеріали наукової конференції 21-22 квітня 1994 року. – К., 1994.
75. *Осауленко О.І.* Правовий статус громадянина України, який відбуває кримінальне покарання / О.І. Осауленко // Науковий вісник УАВС. – К., 1997. – №1. – С. 92-97.
76. *Петрашев В.* Исполнение наказаний, связанных с ограничением свободы / В. Петрашев. – М., 1986.
77. *Пісоцька Н.* Застосування заходів стягнення у виправно-трудовах установах: окремі проблеми / Н. Пісоцька // Право України. – 1999. - №7.
78. *Плужнік О.І.* Кримінальна відповідальність за порушення режиму відбування покарання у виправних установах та тримання під вартою: Монографія / О.І. Плужнік / Одеський юридичний ін-т нац. ун-ту внутрішніх справ, Кафедра кримінального права та кримінології. – Одеса, 2005.
79. *Пономарев П., Максимов С.* Проблемы уголовно-правового регулирования пожизненного лишения свободы / П. Пономарев, С. Максимов // Законность. – 1993. – № 4. – С. 6-9.
80. *Романов М.В.* Дисциплінарна відповідальність засуджених до позбавлення волі . М.В. Романов / Національна юридична академія України ім. Я. Мудрого. - Харків: Фоліо, 2004.

81. *Рудник В.* Соціально-економічні проблеми застосування позбавлення волі в Україні / В. Рудник // Право України. – 2001. - № 8. – С. 96-98.
82. *Селиверстов В.И.* Теоретические проблемы правового положения лиц, отбывающих наказания / В.И. Селиверстов. - М.: Акад. МВД РФ, 1992.
83. *Серета Е.В.* Применение наказания в виде лишения свободы в отношении женщин: Учеб. Пособие / Е.В. Серета. - Рязань: Ряз. ин-т права и экономики Минюста России, 2000.
84. *Смирнов С.Н.* Реализация принципа рационального применения мер принуждения, средств исправления осужденных и стимулирования их правопослушного поведения при исполнении наказания в виде лишения свободы: монография / С.Н. Смирнов. - Рязань: Акад. права и упр. Федер. службы исполнения наказаний, 2005.
85. *Соболев А.* Дисбат: воинская часть или исправительное учреждение? / А.Соболев // Голос Украины. – 1996. – 13 марта.
86. *Соцький Ю.* Особливості виконання покарання у вигляді позбавлення волі щодо неповнолітніх за законодавством Російської Імперії / Ю. Соцький // Право України. – 2004. - № 11. – С. 122-124.
87. *Стаднік В.* Правове регулювання виконання кримінальних покарань у виді позбавлення волі щодо неповнолітніх / В. Стаднік // Право України. – 2005. - № 5. – С. 95-97.
88. *Сундуrow Ф.* Изоляция в системе элементов наказания в виде лишения свободы / Ф. Сундуrow // Вопросы теории и практики применения уголовного закона. – Красноярск, 1990.
89. *Трубников В. М.* Права й обов'язки засуджених до позбавлення волі – під захист закону / В. М. Трубников // Система исполнения наказаний в Украине и стандарты Совета Европы : матер. регион. семинара (Донецк, 26–27 апр.). – Донецк, 2000. – С. 53–57.
90. *Трубников В.М.* Новий Кримінальний кодекс та довічне позбавлення волі / В.М. Трубников // Пожизненное заключение. Международные стандарты и практика в Украине и за рубежом. – Донецк: Донецкий мемориал, 2001. – С. 51-56.
91. *Харченко В.* Режим слідчих ізоляторів – погляд зсередини / В. Харченко // Право України. – 1992. – № 2. – С. 35-37.
92. *Яровий А.* Проблеми правового регулювання діяльності установ виконання покарань для неповнолітніх / А. Яровий // Право України. – 1999. - № 4. – С. 104-108.

Тема № 5. Правовий статус засуджених, звільнених від відбування покарання

Методичні рекомендації.

Студент повинен знати права, обов'язки, законні інтереси, відповідальність засуджених, звільнених від відбування покарання з випробуванням, звільнених від відбування покарання умовно-достроково,

вміти орієнтуватися у кримінально-виконавчому законодавстві, що регулює ці питання.

Теоретичні питання

1. Правовий статус засуджених, звільнених від відбування покарання з випробуванням.
 - 1.1. Обов'язки, що покладаються на засуджених, звільнених від відбування покарання з випробуванням, відповідно до кримінально-виконавчого законодавства України.
 - 1.2. Законні інтереси засуджених, звільнених від відбування покарання з випробуванням.
 - 1.3. Відповідальність осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.
2. Правовий статус засуджених, звільнених від відбування покарання умовно-достроково.
 - 2.1. Обов'язки засуджених, звільнених від відбування покарання умовно-достроково за кримінально-виконавчим законодавством України.
 - 2.2. Законні інтереси засуджених, звільнених від відбування покарання умовно-достроково.
 - 2.3. Заходи громадського впливу щодо осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання.

Практичні питання

1. Складіть проект подання кримінально-виконавчої інспекції до суду про звільнення від подальшого відбування покарання засудженої особи.
2. Складіть проект подання кримінально-виконавчої інспекції до суду про скасування звільнення від відбування покарання з випробуванням і направлення засудженої особи для відбування призначеного покарання.

Література і матеріали для самостійної підготовки

2. Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй стосовно заходів, не пов'язаних із тюремним ув'язненням (Токійські правила): затверджено Резолюцією 45/110 Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1990 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 70-80: статті 3, 9-19.

1. Минимальные стандартные правила Организации Объединенных Наций, касающиеся отправления правосудия в отношении несовершеннолетних («Пекинские правила») від 29 листопада 1985 р.// Советская юстиция. – 1991. - №12. – С.22-24 (начало); Советская юстиция. – 1991. - №13. – С. 19-21; Советская юстиция. – 1991. - №14. – С.22-25 (окончание): статті 2, 18, 19, 23-25, 26.
2. Кримінально-виконавчий кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 3-4. - Ст. 21.
3. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 25-26. – Ст. 131.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України // Голос України. – 19 травня 2012 р.
5. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради України. – 2005. - № 35-36, № 37. – Ст. 446.
6. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24 січня 1995 р. № 20/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 6. – Ст. 35.
7. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 1 грудня 1994 р. № 264/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 52. – Ст. 455.
8. Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України від 10 липня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. - № 38. – Ст. 380.
9. Інструкція про порядок виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та здійснення контролю щодо осіб, засуджених до таких покарань: затверджено наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань, Міністерства внутрішніх справ України від 19 грудня 2003 р. № 270/1560.
10. Інструкція про організацію здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі: затверджено наказом Міністерства внутрішніх справ України та Державного департаменту України з питань виконання покарань від 4 листопада 2003 р. № 1303/203.
11. Порядок взаємодії органів і установ виконання покарань, територіальних органів внутрішніх справ, органів праці та соціального захисту населення, центрів зайнятості щодо надання особам, які можуть бути звільнені від відбування покарання та відбули покарання, допомоги в трудовому і побутовому влаштуванні, соціальній адаптації: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства праці та соціальної політики України від 4 березня 2009 р. № 38/86/89.
12. Перелік захворювань, які є підставою для подання в суди матеріалів про звільнення засуджених від дальшого відбування покарання: затверджено Наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань та Міністерства охорони здоров'я України від 18 січня 2000 р. № 3/6.

13. Порядок взаємодії центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді і установ виконання покарань щодо забезпечення соціального обслуговування дітей та молоді, які звільняються з установ виконання покарань: затверджено Наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту і Державного департаменту України з питань виконання покарань від 28 вересня 2010 р. № 3368/359.
14. Положення про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ України: затверджено наказом Міністерства внутрішніх справ України від 11 листопада 2011 р. № 550.
15. Інструкція з організації розшуку осіб органами внутрішніх справ України: затверджено Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 29 липня 2002 р. № 765ДСК.
16. Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну невідбутої частини покарання більш м'яким: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 2.
17. Про практику призначення судами кримінального покарання: постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2003 р. № 7, із змінами внесеними постановою Пленуму Верховного Суду України від 10 грудня 2004 р. № 18, 12 червня 2009 р., 6 листопада 2009 р.
18. Кримінально-виконавче право України/за ред. проф. А.Х. Степанюка. – Х.: Інжек, 2008.
19. Богатирьов І.Г. Кримінально-виконавче право України: підручник / І.Г. Богатирьов. – К.: Правова єдність, 2008.
20. Богатирьов І.Г. Державна кримінально-виконавча служба України: (історія і сучасність) / І.Г. Богатирьов, О.І. Богатирьова. – Дніпропетровськ: Ліра ЛТД, 2007.
21. Гель А.П., Семаков Г.С., Яковець І.С. Кримінально-виконавче право України: навч. посібник / А.Х. Степанюк (ред.). — К. : Юрінком Інтер, 2008.
22. Кримінально-виконавче право України: підручник / В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисодєд та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни і А. Х. Степанюка. — 3-тє вид., перероб. і доп. — Х. : Право, 2011.
23. Кримінально-виконавче право України: Підручник / О.М. Джужа; За заг. ред. проф. О.М. Джужи. – К.: Атіка, 2010.
24. Кримінально-виконавче право України: навчальний посібник / Вид. 2-ге, зм. і доп. / за ред. Т.А. Денисової. – К.: Істина, 2010.
25. Кримінально-виконавче право України: навчальний посібник / Вид. 2-ге, зм. і доп. / за ред. Т.А. Денисової. – К.: Істина, 2010.
26. Алієв Р.В. Взаємодія кримінально-виконавчих інспекцій державної кримінально-виконавчої служби України та громадськості у виправленні й ресоціалізації осіб, які звільнені від відбування покарання з випробуванням / Р.В. Алієв // Держава та регіони. Серія: Право. – 2008. - № 2. – С. 91-95.

27. Гречанюк С. Взаємодія кримінально-виконавчих установ з державними органами та недержавними організаціями / С. Гречанюк // Право України. – 2004. - № 11. – С. 88-90.
28. Мельник М., Ярошенко В. Громадський контроль – передумова реформування пенітенціарної системи // Система виконання покарань в Україні: проблеми та перспективи гуманізації. Учбово-методичний посібник / М. Мельник, В. Ярошенко. – К.: ПП “Апарат-Центр”, 2000. – С. 34-40.

Тема № 6. Гарантії та механізм захисту прав та свобод засуджених

Методичні рекомендації

Студент повинен знати передбачений у законодавстві України механізм та гарантії захисту прав та свобод засуджених; передбачені в законодавстві України гарантії прав і свобод людини та громадянина в умовах виконання покарань, пов'язаних з ізоляцією особи.

Теоретичні питання

1. Механізм та гарантії захисту прав і свобод засуджених.
2. Гарантії прав і свобод людини та громадянина в умовах виконання покарань, пов'язаних з ізоляцією особи.

Практичні питання

Змодельуйте ситуацію, що пов'язана з поданням засудженим до арешту скарги на дії адміністрації арештного дому, пов'язані з порушенням його права на правову допомогу. Назвіть всі передбачені законодавством органи, організації, посадових осіб, куди засуджений може звернутися за захистом зазначеного порушеного права, що відповідно до закону можуть захистити (відновити) порушене право засудженого.

Література і матеріали для самостійної підготовки

3. Конституція України. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006: статті 3, 6, 8, 9, 19, 21, 22, 24, 28, 40, 46, 49, 55, 57, 58, 63, 92-94, 106.
1. Загальна декларація прав людини: прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. Документ ООН А/РЕ 2/7А: статті 1-3, 5, 6-8, 22.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р., зі змінами, внесеними Протоколом № 11 від 11 травня 1994 р. Конвенцію ратифіковано Законом України від 17 липня 1997 р. № 475/97-ВР «Про ратифікацію Конвенції про захист прав

- людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції // Відомості Верховної Ради України. – 1997. - № 40. - Ст.263: статті 3, 13, 14; Протокол № 12 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (ETS № 177): ратифіковано Законом України від 9 лютого 2006 р. № 3435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. - № 27. – Ст. 229.
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. Док. ООН A/RES/2200 A(XXI). Ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР № 2148-VIII від 19 жовтня 1973 р.: статті 2, 3, 7, 10, 16, 26.
 4. Декларація про захист всіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських чи таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 9 грудня 1975 р.: затверджено Резолюцією 3452 (XXX) Генеральної Асамблеї ООН // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 37-39.
 5. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження й покарання від 10 грудня 1984 р. Конвенцію ратифіковано із застереженнями Указом Президії Верховної Ради Української РСР № 3484-XI від 26 січня 1987 р. «Про ратифікацію Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання» // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1987. - № 6. – Ст. 101.
 6. Звід принципів захисту всіх осіб, які піддаються затриманню чи ув'язненню будь-яким чином: затверджено Резолюцією 43/173 Генеральної Асамблеї ООН від 9 грудня 1988 р. // Права людини і професійні стандарти для працівників міліції та пенітенціарних установ в документах міжнародних організацій. – Амстердам-Київ: Українсько-американське бюро захисту прав людини, 1996: статті 1-7, 9, 13-16, 19-31, 33, 34.
 7. Європейська конвенція про передачу засуджених осіб від 21 березня 1983 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 131-141; Закон України «Про приєднання України до Європейської конвенції про передачу засуджених осіб» // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 31. – Ст. 248.
 8. Європейська конвенція про нагляд за умовно засудженими або умовно звільненими правопорушниками (ETS 051) від 30 листопада 1964 р. Закон України «Про приєднання України до Європейської конвенції про нагляд за умовно засудженими або умовно звільненими правопорушниками, 1964 рік» // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 31. – Ст. 247.

9. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про передачу осіб, засуджених до позбавлення волі, для відбування покарання у державі, громадянами якої вони є від 19 травня 1978 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 125-130.
10. Конвенція про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах від 7 жовтня 2002 р.: розділ IV (частина V).
11. Мінімальні стандартні правила поведінки з в'язнями: схвалені першим конгресом ООН від 30 серпня 1955 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 11-36: статті 6, 55, 57-70.
12. Європейські в'язничні правила: затверджені Комітетом міністрів Ради Європи – рекомендація № R (87) 3 від 12 лютого 1987 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 143-164: частини 1-4.
13. Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй стосовно захисту неповнолітніх, позбавлених волі: затверджені Резолюцією 45/113 Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1990 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 81-99: розділи I, II, IV.
14. Конвенція ООН про права дитини від від 20 листопада 1989 р. Конвенцію ратифіковано Постановою Верховної Ради України № 789-ХІІ від 27 лютого 1991 р.// Відомості Верховної Ради України.- 1991.- № 13.- Ст. 145: статті 3, 4, 9, 12, 16, 32, 37, 40.
15. Мінімальні стандартні правила Організації Об'єднаних Націй стосовно заходів, не пов'язаних із тюремним ув'язненням (Токійські правила): затверджено Резолюцією 45/110 Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1990 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 70-80: статті 3, 9-19.
16. Минимальные стандартные правила Организации Объединенных Наций, касающиеся отправления правосудия в отношении несовершеннолетних («Пекинские правила») від 29 листопада 1985 р.// Советская юстиция. – 1991. - №12. – С.22-24 (начало); Советская юстиция. – 1991. - №13. – С.

- 19-21; Советская юстиция. – 1991. - №14. – С.22-25 (окончание): статті 2, 18, 19, 23-25, 26.
17. Резолюція № (76) 10 Комітету міністрів Ради Європи про деякі заходи покарання, альтернативні позбавленню волі від 9 березня 1976 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 167-168.
 18. Резолюція № (75) 25 Комітету міністрів Ради Європи про працю ув'язнених від 18 вересня 1975 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 169.
 19. Рекомендація R (82) 16 Комітету міністрів Ради Європи державам-учасникам щодо надання короткотермінових відпусток ув'язненим від 24 вересня 1982 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 170-172.
 20. Резолюція (62) 2 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам відносно виборчих, громадянських та соціальних прав ув'язнених від 1 лютого 1962 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 164-167.
 21. Рекомендація R (82) 17 Комітету міністрів Ради Європи країнам-учасникам стосовно системи ув'язнення та поводження з небезпечними злочинцями від 24 вересня 1982 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 169-170.
 22. Рекомендація № R (87) 3 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам стосовно Європейських пенітенціарних правил від 12 лютого 1987 р. // Права людини і професійні стандарти для працівників міліції та пенітенціарних установ в документах міжнародних організацій. – Амстердам-Київ: Українсько-американське бюро захисту прав людини, 1996.
 23. Рекомендація № R (89) 12 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам Ради Європи про освіту у в'язницях від 13 жовтня 1989 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 172-174.

24. Рекомендація № Rec (2003) 22 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам про умовно-дострокове звільнення від 24 вересня 2003 р.
25. Основні принципи поводження з в'язнями: затверджені Резолюцією 45/111 Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1990 року // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 99-100.
26. Кодекс поведінки посадових осіб по підтримці правопорядку: затверджені Резолюцією 34/169 Генеральної Асамблеї ООН від 17 грудня 1979 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 53-54.
27. Принципи медичної етики, що визначають роль працівників охорони здоров'я, особливо лікарів, в захисті ув'язнених чи затриманих осіб від катувань і інших жорстоких, нелюдських чи таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання: затверджені Резолюцією 37/194 Генеральної Асамблеї ООН від 18 грудня 1982 р. // Міжнародне співробітництво у сфері виконання покарань. Акти Організації Об'єднаних Націй та Ради Європи / Уклад. К.Б. Марисюк. – Львів: юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. - С. 54-57.
28. Кримінально-виконавчий кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 3-4. - Ст. 21.
29. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 25-26. – Ст. 131.
30. Кримінальний процесуальний кодекс України // Голос України. – 19 травня 2012 р.
31. Кодекс адміністративного судочинства України // Відомості Верховної Ради України. – 2005. - № 35-36, № 37. – Ст. 446.
32. Про Засади державної політики України в галузі прав людини: затверджені Постановою Верховної Ради України від 17 червня 1999р. № 757-XIU // Відомості Верховної Ради України. – 1999. - № 35. – ст. 303.
33. Про реабілітацію жертв політичних репресій: Закон України від 17 квітня 1991 р. № 962-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. - № 22. – Ст. 262.
34. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 р. № 3773-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. - № 19-20. – Ст. 179.
35. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – Ст. 256.
36. Про громадянство України: Закон України від 6 грудня 2012 р. № 2235-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 13. – Ст. 65.

37. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. - № 50. – Ст. 540.
38. Про прокуратуру: Закон України від 5 листопада 1991 р. № 1789-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. - № 53. – Ст. 793.
39. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 р. № 776/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 20. – Ст. 99.
40. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 р. № 422/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 49. – Ст. 272.
41. Положення про Державну пенітенціарну службу України: затверджене Указом Президента України від 6 квітня 2011 року №394/2011.
42. Бородін І.Л. Адміністративно-правові способи захисту прав та свобод людини і громадянина: Монографія / Бородін І.Л. – Херсон: ОЛДІ-плюс, 2003. – 220 с.
43. Букалов А. Стандарты прав человека в местах лишения свободы. Три семинара с Советом Европы / А. Букалов //Аспект. Інформаційний бюлетень № 2 (10), 2003.
44. Захист законних прав і інтересів людини. Нормативна база, практика судів: Верховного суду України, Конституційного суду України, Європейського з прав людини) /Укладач Т.Р. Цицора. За ред. Бринцева В.Д. – Х., 2002.
45. Зубков А.И. О юридических гарантиях трудовых прав и трудовых обязанностей осужденных, отбывающих лишение свободы в советских ИТУ / А.И. Зубков. - Томск: Томск, гос. ун-т, 1974.
46. Лищина И. Международные механизмы защиты прав человека. – Х.: Фоліо, 2001. – 110 с.
47. Малец Ян. Контроль уполномоченного по правам человека за соблюдением прав заключенных в Польше /Penal Reform International / Я. Малец. - М.: 1999. – 36 с.
48. Мартынчик Е.Г. Гарантии прав осужденного в надзорном производстве / Е.Г. Мартынчик. -Кишинев: Штиница, 1985. – 160 с.
49. Розенфельд Ю.Н. Права человека во взаимоотношениях государственной власти и права . Ю.Н. Розенфельд // Права людини і правова держава (до 50-ї річниці Загальної декларації прав людини): Тези доп. та наук. повідомлень наук. конф. проф.-викл. складу, 10-11 грудня 1998 р. /За ред. проф. М.І. Панова. – Харків: Нац. юрид. акад. України, 1998.
50. Удовенко Г. Обеспечение прав человека / Г. Удовенко //Голос Украины. 2003, № 9 декабря.
51. Удовенко Г. Права человека в Украине: о стандартах и реалиях / Г. Удовенко //Голос Украины. 2002, № 233 (2984), 10 декабря.

52. Чуньков Н.И. К вопросу о реализации осужденными основных прав и обязанностей, закрепленных Конституцией СССР / Н.И. Чуньков. - Кемерово: Кемер. гос. ун-т, 1979.